

2020-2021 Eğitim Öğretim Yılı Aras Anadolu Lisesi Felsefe Dersi

Çalışma Soruları

1. Felsefe Nedir? Açıklayınız

Felsefe; İnsanın kendini, toplumu, evreni anlama ve açıklama çabasının sonucudur. İlgilenilen konu ve alanlar bakımından eleştirel ve sistemli düşünme ile düşündüklerini ifade etme sürecidir.

2. M.Ö 6 – M.S. 2. Yüzyıl'da Anadolu'da yaşamış filozoflardan 5 tanesini yazınız

Thales, Anaksimandros, Anaksimenes, Anaksagoras, Herakleitos, Ksenofanes, Epiktetos, Diogenes, Lukianos, Aristoteles, Kleantes

3. Tarihin ilk felsefe tarihçisi kimdir?

Aristoteles

4. “Aristoteles’e göre doğadaki her varlığın bir nedeni vardır. O, herhangi bir şeyin varlığını ve dünyadaki işlevini dört neden görüşüyle açıklar.” Aristoteles’in “Dört Neden” görüşünü açıklayınız.

Maddi Neden: Bir şeyin kendisinden yapıldığı veya kendisinden meydana geldiği maddedir.

Formel Neden: Bir şeyin biçimsel nedenidir.

Fail neden: Hareket ettirici neden olarak da bilinen fail neden, maddenin biçim kazanmasını sağlayan nedendir.

Ereksel Neden: Bir maddenin biçim kazanmasındaki amacını gösteren nedendir.

5. “Aristoteles, insan eylemlerindeki aşırılık veya eksikliğin iyi olmadığını ve insanı mutsuz ettiğini belirtir. Ona göre erdemli olmak bu iki uç arasında orta yolu bulmaktır. Aristoteles’in bu düşüncesi günümüzde altın orta olarak bilinir.”

Aristoteles’in “altın orta” görüşünden hareketle boş bırakılan yerlere verilen kavramları yazınız.

“cömertlik, sorumluluk, dengeli olma, cesaret, bilgelik”

Eylemin Eksikliği	Altın Orta	Eylemin Aşırılığı
Güdümlü Olma Cesaret	Asilik
Cimrilik Dengeli Olma	Savurganlık
Vurdumduymazlık Cömertlik	Aşırı kaygınlık
Cahillik Sorumluluk	Bilgiçlik
Korkaklık Bilgelik	Delice Atılacaklık

6. Bilginin ve ahlakın insanın algısı tarafından anlamlandırıldığını savunan düşünörleresolist..... denir.

7. Solistlerin bilgi görüşünün temel özelliđi nedir?

Bilgi anlayışı genellikle güzel konuşma yani hitabet ve politik yaşamda başarılı olma üzerinedir. Çünkü o dönemde eski Yunanistan'ın toplum yaşamında demokrasi fikri ağırlık kazanmaya başlamış ve bu nedenle de güzel konuşma ve toplulukları etkileme önem kazanmıştır.

8. Hristiyan Felsefesinin Genel Özelliklerinden 4 tanesini yazınız.

İnanç merkezli görüşler ortaya çıkmıştır.

İnancın akılla temellendirilmesi yapılmaya çalışılmıştır.

Akıl ve inanç tartışmaları ön plana çıkmıştır.

İnancın bilgiyi mümkün kıldığı düşüncesi egemendir.

9. Hristiyan Felsefesinde Tanrı'nın Varlığına Yönelik Kanıtlar nelerdir?

Ontolojik Kanıtlama

Kozmolojik Kanıtlama

Teleolojik Kanıtlama

10. İslam Felsefesi'nin genel özelliklerinden 4 tanesini yazınız

Antik Yunan Felsefesinden etkilenilmiştir.

Akıl, iman ve inanç gibi konular tartışılmıştır.

Önceki dönemin felsefi problemleri tartışılmıştır.

Çeviri faaliyetleri yapılmıştır.

Batı felsefesini etkilemiştir.

11. İslam Felsefesi düşünürlerinden El Kindi'nin Yaratıcının Varlığını Kanıtlama Problemi açıklamalarını kısaca yazınız.

“Alem değişim içerisinde. Buda onun sonlu olduğunu gösterir. O zaman başlangıcında vardır. Bu başlangıcı, düzeni ve uyumu sağlayan Tanrı'dır.

12. İslam Felsefesinin İrade Özgürlüğü Problemi açıklamalarından örnekler veriniz.

Bu problemde çeşitli açıklamalar yapılmıştır. Kimi İslam filozofu, “insan özgür değildir, doğduğu andan itibaren kaderi yazılmıştır ve onu yazılanı yaşar.” Der, bir başka İslam filozofunda “insan davranışlarından sorumludur, Tanrı kural koyucudur ve insan bu ihtimallerden birini seçer. Ödül ve ceza sistemi vardır.” Der.

13. M.Ö 6 – M.S 2. Yüzyıldaki Filozofların toplumsal yaşama yönelik düşünceleri nelerdir?

Bu dönemde yaşamış filozoflara göre, devletleri ve toplulukları filozoflar, düşünürler yönetmelidir. Çünkü erdemli bir hayata ve hayatın sorunlarını çözmekte başarılı olan kişiler filozoflardır ve toplumları, halkları erdemli hayat konusunda yönlendirebilirler.

14. Hristiyan Felsefesi Patristik Dönemi açıklayınız.

Bu dönem M.S. 2- M.S 8. Yüzyıl arasında kalan ilk Hristiyan Felsefesi dönemidir. Bu dönemde filozofların çoğu din adamlarıdır. Kilise Babaları dönemi olarak adlandırılır. Kilise ve din adamları toplum üzerinde çok güçlü ve etkin. Bilim dışlanmış ve tamamen akılla dini açıklamaya çalışılmıştır.

15. Hristiyan Felsefesi Skolastik Dönemi açıklayınız.

Skolastik okul yolu veya okullaşma anlamına gelir. Bu dönemde Hristiyanlığı yaymak için dini okullar kurulmuş ve öğrencilerin dini eğitim alarak Hristiyanlığı hızla yaymaları sağlanmıştır.

16. Hristiyan Felsefesi ve İslam Felsefesini karşılaştırınız.

Hristiyan Felsefesinde bilim dışlanmış ve tamamen akıl yolu ile herşey açıklanmaya çalışılmıştır. İslam Felsefesinde ise bilim dışlanmamıştır, yapılan çalışmalar bilimsel yöntemlerle desteklenerek sağlamlaştırılmaya çalışılmıştır.

Hristiyan Felsefesinde din adamları filozof olarak karşımıza çıkıyordu ve toplumlar üzerinde çok güçlü etkileri vardı. İslam Felsefesinde bilim adamları, eğitimciler filozof olarak karşımıza çıkıyorlardı ve toplumlara baskı kurmak için değil erdemli hayat yaşayabilmeleri için çalışmalar yapıyorlardı.

17. Patristik felsefe ile Skolastik felsefe arasındaki temel farklar nelerdir?

Patristik dönemde; Platon'un düşünceleri ön planda ve düşüncelerin temelinde inanç ve tanrı yer almakta, inanç akıldan üstün durumdadır.

Skolastik dönemde ise; Aristoteles'in düşünceleri ön planda, okullaşma olduğu için

düşüncenin temeli akıl olmaya başlamış ve din ile felsefe birbirinden ayrılmaya başlamıştır.

18. Sokrates'e görebilgisizlik..... Ahlaki olmayan davranışın nedenidir.

19. İslam Felsefesi'nde toplumsal yaşama yönelik problemlerde ortaya çıkan görüşleri yazınız

Bu dönemde ön plana çıkan filozoflar Farabi ve İbn Haldun'dur. **Farabi**; "erdemli hayatın ahlaki açıdan ideal olan devlette gerçekleşeceğini söyler. İnsanların mutlu olabilmeleri için adalet olması gerektiğini, bu adaletinde devlet tarafından sağlanabileceğini ifade eder."

İbn Haldun; "İnsanların mutlu yaşaması için güvenliklerinin sağlanması gerektiğini, güvenlik kaygıları nedeniyle topluluklar ve kabileler arasında çatışmalar çıktığını belirtir. Bu güvenliği devletin sağlaması gerektiğini vurgular ve devletin toplumlara zulüm etmemesi gerektiğini bunun devletin hüküm süresini sıkıntıya sokacağını belirtir."

20. "Ustanın biri ormanda gezerken yaşlı bir ağaca rastlar. Ağacın dallarını keser, toplayarak atölyesine götürür. Dallarını yontar ve şekil verir. Sonunda bir sandık yapar."

Metinde geçen usta ve sandık kavramları Aristoteles'in Dört Neden ilkesinden hangileridir.

Usta : Fail Neden

Sandık : Formel Neden